

Justis- og beredskapsdepartementet
Politiavdelingen
postmottak@jd.dep.no

Deres ref:

Vår ref:
202404542-2

Dato:
26.06.2024

HØRING - NOU 2024: 4 VOLDTEKT - ET ULØST SAMFUNNSPROBLEM

Det vises til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet 14. mars 2024 - NOU 2024: 4 "Voldtekt - et uløst samfunnsproblem".

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) slutter seg til hovedlinjene i NOU og har følgende merknader:

Punkt 12.4.6 «*Forebygging rettet mot personer som har begått eller står i fare for å begå seksuell vold.*»: Både spesialisthelsetjenesten og andre aktører har gode tilbud til denne gruppen som nevnt i punkt 12.4.6, men tilbudet om behandling dekker ikke behovet for vår målgruppe. Kriminalomsorgens har som nevnt under dette punktet tilbud om BASIS-behandling finansert av Helsedirektoratet, men det er behov for et utvidet og større bredde i behandlingstilbudet i landets fengsler og for seksuallovbruddsdømte som gjennomfører straffen for seksuallovbrudd i samfunnet.

I punkt 12.4.7 «*Forebygging i kriminalomsorgen*» vises det til at «Kriminalomsorgsdirektoratet har utviklet en fagstrategi som skal bidra til å redusere risikoen for tilbakefall til nye seksuallovbrudd etter endt straff». Kriminalomsorgsdirektoratet følger opp Fagstrategi om personer dømt for seksuallovbrudd 2022-2026 og strategiens handlingsplan. Bakgrunnen er en betydelig økning av dømte for seksuallovbrudd og behov for mer kunnskap om målgruppen og effektene av virkemidlene for å kunne tilbakeføre bedre. Mange personer dømt for seksuallovbrudd opplever utrygghet under straffegjennomføringen som kan føre til isolasjon og vegring mot å jobbe med utfordringer knyttet til egen kriminalitet. Tilbakeføringsarbeidet fra fengsel til samfunn er særlig viktig overfor denne gruppen da seksuallovbrudd har store omkostninger for både ofre, pårørende og samfunnet.

Et fåtall programmer og andre tiltak direkte rettet mot dømte for seksuallovbrudd ble gjennomført i norsk kriminalomsorg i 2023, selv om det har blitt utviklet nye tilbud både i regi av KRUS og ved enkelte enheter i fengsel og i straff i samfunn. Det er behov for flere tiltak rettet mot å forebygge tilbakefall til seksuallovbrudd. Det vises her til at en fjerdedel av alle som til enhver tid er i fengsel, er dømt for seksuallovbrudd. For å følge opp fagstrategien har KDI nedsatt en arbeidsgruppe med mandat for å foreslå faglige tiltak, kompetanse og organisering av tilbudet til dømte for seksuallovbrudd i fengsel og i straffegjennomføring i samfunn. Det er

behov for å øke kompetansen blant kriminalomsorgens ansatte og behov for flere og mer spissede tiltak for målgruppen under straffegjennomføring og i samarbeidet med andre etater.

Det vies her til at punkt 13.6 i NOU; *Mangelfull kunnskap om hva som virker*, også gjelder kriminalomsorgens målgruppe, kriminalomsorgsfaglige tiltak og behandling av seksuallovbruddsdømte i fengsel og straffegjennomføring i samfunn.

Kriminalomsorgsdirektoratet ((KDI) vurderer det slik at kriminalomsorgen er lite synlig i de foreslåtte tiltakene i NOU. Vi mener at punkt 2.2.25 *Behov for et kompetanseløft i tjenestene*, også bør omfatte kriminalomsorgsfaglige tiltak og behandling rettet mot de som er dømt for seksuallovbrudd i fengsel og samfunn.

Videre bør punkt 2.2.6 «*Behov for mer forskning*» også omfatte kriminalomsorgens faglige tiltak og behandling av personer dømt for seksuallovbrudd. Det er mangel på kunnskapsbaserte tiltak om hva som virker for å redusere risikoen for nye seksuallovbrudd. Behovet for kunnskapsbaserte tiltak for å forebygge ny kriminalitet blant domfelte bør synliggjøres. Det gjelder også de domfelte som både er offer for seksuallovbrudd og utøver av seksuallovbrudd, som vil ha behov for et bredt hjelpetbud for å hindre ny kriminalitet. Denne formen for forebygging bør styrkes for å hindre framtidig tilbakefall til nye seksuallovbrudd.

Vi beklager sen tilbakemelding og viser til utsatt frist.

Med hilsen

Heidi Bottolfs
avdelingsdirektør

Anne Dahl
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.